

Motion till riksdagen 2005/06: MJ41

av **Jeppé Johnsson (m)**
med anledning av prop. 2005/06:197

Skärpta djurskyddskrav för minkuppfödning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår proposition 2005/06:197.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att vi skall ha lika regler inom minkuppfödning i hela EU.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att utöka forskningen och forskningssamarbetet med andra länder.

Motivering

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har tillsammans beslutat om en avveckling av svensk pälsdjursuppfödning. Det förslag som lagts fram av regeringen innebär inte bara att burarna måste bli större. Minkarna skall också ges möjlighet att klättra, utföra sitt jaktbeteende, ges möjlighet att vara ensamma och ha tillgång till vatten att simma i. Behov som inte stöds av forskning.

Sveriges omkring 180 minkuppfödare föder upp cirka 1,4 miljoner minkar per år. Dessutom sysselsätter de direkt eller indirekt omkring 1 000 personer. Näringsenheten omsätter mer än 500 miljoner kronor per år. År 2002 stod Sverige för cirka 4,6 procent av världproduktionen. Den absoluta merparten av skinnen går på export och bidrar till Sveriges exportintäkter. Minkuppfödning är en växande näring i Europa och övriga världen. Priserna är 40 procent högre nu än samma tid förra året.

Många länder tillämpar Europarådets rekommendationer om pälsdjursuppfödning i sin nationella lagstiftning, och i de flesta pälsproducerande länderna är näringsenheten väl ansedd. Danmark är världens största skinnproducent och står för cirka 40 procent av världproduktionen. Även Finland och Norge har stor produktion. Det enda rimliga är att vi har gemensamma regler inom EU för uppfödning av mink.

Fel! Okänt namn på

Sverige ligger i världstopp då det gäller djurskydd. Denna position skall vi vara stolta över och behålla. De svenska pälsdjursuppfödarna lever mer än väl upp till de krav som vi har på djuruppfödning. God djurhållning är en förutsättning för att man skall kunna bedriva verksamhet med djur och få bra resultat av sin verksamhet. Jag ställer mig bakom en förbättrad djurvälstånd, men förändringar i regelverket skall bygga på forskning och beprövad erfarenhet.

Avvecklingen av minknäringen beräknas kosta samhället minst 1 miljard kronor bara för uppfödningsskedet. Jag anser att detta är dåligt använda pengar. Medel bör i stället investeras i nödvändig forskning för att förbättra djurens välfärd och för att stötta de djuruppfödare som vill förbättra djuromsorgen. På så sätt får vi en bättre djurvälstånd i Sverige och kan samtidigt behålla sysselsättningen och produktionen i landet. Flyttar produktionen utomlands omöjliggörs våra möjligheter att påverka för en bättre djurvälstånd.

Världsproduktionen har ökat mycket kraftigt under de senaste åren. Sverige har inte tagit någon del av denna ökning. Beslutet från Socialdemokraternas kongress 2001, att förbjuda pälsdjursuppfödning i Sverige, har hämmat viljan och lusten att satsa på näringen. Expansionen har skett i andra länder, en del av dessa med betydligt sämre djuromsorg än vad vi har i Sverige. Världsmarknaden efterfrågar i dag betydligt fler skinn än vad som produceras, därav den kraftiga prisökningen under det senaste året. Genomförs förslaget i propositionen kommer vi att exportera ett stort antal lönsamma jobb till länder som i många fall har sämre djuromsorg än vad vi har i Sverige.

Den svenska regeringen vill förbjuda pälsnäringen men kan inte åberopa etiska skäl. Enligt regeringsformen krävs "angelägna allmänna intressen" för att kunna förbjuda en enskild näringsverksamhet. Jag hävdar att det liggande förslaget är ett näringsförbud.

Regeringsförslaget strider även mot grundlagsskyddet för näringsfrihet och för egendom. Genom att ge det faktiska förbudet formen av djurskyddsbestämmelser, som med avsikt görs omöjliga att uppfylla, kringgås grundlagen. Detta strider således mot andan i 2 kap. 18 § samt 2 kap. 20 § regeringsformen, RF. Detta urholkar rättssäkerheten och ger oroväckande signaler till näringslivet i sin helhet.

I oktober 2003 presenterades utredningen, "Djurens välfärd och pälsdjursnäringen" (SOU 2003:86, kallad Pälsdjursutredningen). En enig utredning kräver inget förbud för näringen.

Utredningen avvisar förbud på etisk grund. Ett sådant förbud strider mot grundlagens krav på näringsfrihet. Man skriver: "Utredningens slutsats är att ett förbud mot pälsdjursnäringen grundat på etiska skäl avseende djurhållningens syfte skulle innebära en nyhet i svensk rätt. En etisk eller moralisk värdering har den begränsningen att den ofta i hög grad är subjektiv. Uppfattningen om att just päls i högre grad än kött är ett lyxföremål är enligt vår uppfattning en subjektiv värdering."

En enig forskarkår anser inte heller att simning är ett biologiskt behov hos minken. I Pälsdjursutredningens sammanfattning står följande: "Enligt rådet tycks forskare nu vara eniga om att minken inte har ett essentiellt behov av badvatten i sig, i stället är tillgången till vatten en miljöberikning bland andra." Rådet som utredningen refererar till är Djuretiska rådet i Danmark.

Fel! Okänt namn på

Danmark är världsledande då det gäller forskning om minken. Den svenska forskningen om minkarnas beteendebestånd har hitintills varit av ringa omfattning. Det är därför rimligt att vi tar till oss de resultat som man fått fram i andra länder och då främst den danska forskningen.

Pälsdjursutredningen slår fast att det krävs ytterligare forskning om minkarnas beteende för att på sikt kunna förbättra förhållandena ytterligare inom uppfödningen. Det ligger i uppfödningens intresse att djuren mår bra. Djur som mår bra är en förutsättning för att få bra resultat och kvalitet på skinnen och därmed möjlighet att konkurrera på världsmarknaden.

Jag anser att Sverige skall intensifiera samarbetet med Danmark då det gäller den fortsatta forskningen om minkens beteende. I enlighet med förslagen i Pälsdjursutredningen, måste minknäringen få rimlig tid på sig att uppfylla de krav som denna forskning kommer fram till.

Att regeringsförslaget inte bygger på vare sig vetenskap eller beprövad erfarenhet stöds av forskarkåren som i sina remissvar (17 oktober 2005) också dömer ut regeringens förslag. Kravet att minkarna skall få tillgång till badvatten bedöms av forskarna att i praktiken bli direkt hälsovådligt för djuren.

Det enda rimliga vore att man, innan man inför bestämmelser om tillgång till badvatten, byggde upp en försöksfarm, där man testar hur minken mår och trivdes med tillgång till badvatten. Försöket skall bedrivas under överinseende av kvalificerad forskare.

Lagrådet har i sitt yttrande kritiserat förslaget på flera mycket väsentliga punkter. Lagrådet resonerar kring sättet att lagstifta som skiljer sig från övrig lagstiftning. I detta förslag pekades ett enskilt djur ut.

Lagrådet skriver: ”Enligt Lagrådets mening är de anförda skälen för att införa de nya reglerna inte övertygande.”

Då det gäller att minken skall ha tillgång till vatten att simma i skriver Lagrådet:

”Det kan enligt Lagrådets mening inte anses vara klarlagt att det föreslagna kravet om sådan tillgång är tillräckligt välgrundat för att kunna anses vara ett proportionerligt ingrepp, inte minst med hänsyn till den relativt korta övergångstid som föreslås för pågående verksamheter. På den utredning som har förebragts kan Lagrådet således inte tillstyrka att bestämmelsen om tillgång till simvatten för simning införs.”

Hela proposition 2005/06:197 bör avslås.

Stockholm den 5 april 2006

Jepppe Johnsson (m)